

כ"ז באדר א' התשע"ו
7 במרץ 2016
י.מ. 1905-2016

לכבוד:
חה"כ משה גפני
יו"ר ועדת הכספים של הכנסת

הנדון: תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי) (תיקון), התשע"ו-2016

קופת גמל בניהול אישי היא קופת גמל שבה העמית רשאי לתת הוראות לעניין השקעת הכספים הרשומים לזכותו בקופה. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי), התשס"ט-2009 (להלן - התקנות העיקריות), מסדירות את סוגי הכספים שניתן לנהל בקופת גמל בניהול אישי, את אופן השקעת הכספים באמצעות העמית או באמצעות מנהל תיקים, דמי ניהול והוצאות נוספות שניתן לגבות מנכסי קופת גמל בניהול אישי וכן נושאים נוספים.

בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי) (תיקון), התשע"ו-2016 (להלן - התקנות), מוצע לתקן את התקנות העיקריות, כפי שיפורט להלן:

1. תיקון תקנה 1 לתקנות העיקריות – מוצע לאפשר לחוסך להשקיע את כספיו גם באמצעות מנהלי תיקים זרים שהם תושבי מדינת חוץ מאושרת (מדינה שהדירוג שלה הוא לפחות BBB או שהיא חברה בארגון ה-OECD) ומורשים לעסוק בניהול תיקים באותה מדינה.

2. תיקון תקנה 2 לתקנות העיקריות – מוצע לאפשר ניהול של סוגים נוספים של כספים, נוסף על הכספים שתקנה 2 לתקנות העיקריות מתירה כיום לנהל. יצוין כי העיקרון המנחה לעניין זה בתקנות העיקריות הוא שלא לאפשר ניהול של ליבת החיסכון הפנסיוני של עמיתי קופות הגמל, בקופת גמל בניהול אישי. עם זאת, במסגרת תיקון זה מוצע לאפשר הרחבה מסוימת של הכספים אשר ניתן לנהל בקופת גמל בניהול אישי.

במסגרת זו מוצע לאפשר הפקדה של כספים נזילים של עמית שכיר; כספים שמושקעים במוצרי השקעה פסיביים; כספים של עמית אשר משולמת לו קצבת זקנה מקופת גמל לקצבה או לפי הסדר פנסיה תקציבית בסכום שאינו פחות מסכום הקצבה המזערי שאותו עמית חייב למשוך כקצבה, אשר עומד כיום על סכום של כ-4,450 ₪ וכן כספים של עמית שמופקד לזכותו סכום בגובה הסכום הקובע, אשר עומד על סכום של כמיליון ש"ח, בקופת גמל לקצבה שאינה קופת גמל בניהול אישי וכספים שהועברו לחשבון חדש בהתאם להוראות סעיף 23(א)(2) או (ב2) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן – החוק).

ר'ח' קפ"ל 1 ירושלים 9103002 ת.ד. 3100 טל': 02-5317200 פקס': 02-5695335

כספים אלו הם כספי פיצויים או כספים שקיבל מוטב של עמית שנפטר, ובהתאם להוראות הדין, כספים אלו הם כספים נזילים.

כמו כן, מוצע להגביל את הפקדויות של העמית בכל חשבונותיו של העמית בקרנות השתלמות אשר מנוהלים בקופת גמל בניהול אישי לארבע פעמים הסכום הקובע. בנוסף, מוצע להגביל את הפקדויות של עמית לפי תקנת משנה (א)(4) ו-(5) בכל חשבונותיו בקופות גמל לניהול אישי לסכום כולל של ארבע פעמים הסכום הקובע (כ- 4 מיליון ש"ח), בניכוי הסכומים אשר מופקדים לזכותו לפי תקנת משנה (א)(2) ו-(3), והכל על מנת שהכספים אשר מנוהלים בקופת גמל בניהול אישי, ישמשו, ככל הניתן, למטרות חיסכון פנסיוני.

עוד מוצע לבטל את תקנה 2(3) לתקנות העיקריות, וזאת נוכח העובדה שמדובר בכספים בהיקף שולי יחסית ונוכח מתן האפשרות, במסגרת התיקון המוצע, לנהל את אותם כספים בקופת גמל בניהול אישי במוצרי השקעה פסיביים.

כמו כן, יצוין כי בהתאם למוצע, לא ניתן יהיה לנהל כספי פיצויים שאינם באים במקום פיצויי פיטורים לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963, שמעבירו של העמית לא אישר להפקידם בקופה, וזאת נוכח הזיקה המשמעותית של המעביד לכספים אלו, והסיכון שעלול להיווצר לכספים אלו אם ינוהלו בקופת גמל בניהול אישי.

3. תיקון תקנה 4 לתקנות העיקריות - מוצע לקבוע כי מנהל תיקים זר לא יצטרך למסור הצהרה לחברה המנהלת שלפיה הוא מסכים שיחולו על פעולותיו עבור העמית בקופת הגמל ההוראות החלות על בעל רישיון מנהל תיקים לפי כל דין - בארץ, אלא ההוראות החלות על בעל רישיון מנהל תיקים באותה מדינה שבה הוא מורשה לעסוק כמנהל תיקים.

4. תיקון תקנה 5 לתקנות העיקריות - מוצע לאפשר השקעות בקופת גמל בניהול אישי בנכסי השקעה נוספים: מוצרים מובנים, מטבע חוץ, אופציות וחוזים עתידיים. כמו כן, מוצע לקבוע מגבלה כוללת על כל קופות הגמל בניהול אישי של החוסך, כך שהחוסך לא יוכל להיות בעל עניין (להחזיק מעל 5% מסוג מסוים של אמצעי שליטה) בתאגיד המוחזק על ידי קרנות חוץ.

עוד מוצע לקבוע שההוראות בדבר חריגה מכללי ההשקעה יחולו רק על חריגה בשל השקעה חדשה. במקרים שבהם נוצרת חריגה "פאסיבית" שהיא לא בשליטתו של החוסך לא נכון לכפות עליו מכירה של נייר הערך.

5. תיקון תקנה 7(א) לתקנות העיקריות - מוצע לעדכן את הכללים להתרת הוצאות הנובעות מהשקעה של החוסך בתעודות סל, קרנות נאמנות, כך שניתן יהיה לנכות מעבר לדמי הניהול גם הוצאות הנובעות מהשקעה של החוסך בתעודות סל או בקרנות נאמנות ובלבד שכאשר פועל החוסך באמצעות מנהל תיקים - מנפיק תעודת הסל או מנהל קרן הנאמנות אינו צד קשור למנהל התיקים או לחברה המנהלת.

6. תיקון תקנה 9 לתקנות העיקריות - מוצע לקבוע הוראות לשערוך הנכסים.

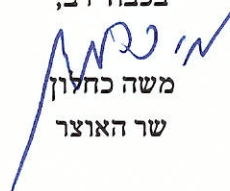
7. תיקון תקנה 11 לתקנות העיקריות - מוצע לקבוע כי במקרה שבו עמית מבקש לעבור קופה או מסלול, כמפורט בתקנה 11 לתקנות העיקריות, והעמית או החברה המנהלת, לפי העניין, בחרו לבצע את ההעברה במזומנים, יחל פרק הזמן הקבוע לביצוע ההעברה, בהתאם להוראות הדין המסדירות העברות כאמור ולאחר שהתקיימו יתר התנאים לביצוע ההעברה, רק לאחר שכל הנכסים בקופה הומרו למזומנים.

8. הוראת תחולה וסייג לתחולה (תקנה 8 לתקנות) - מוצע לקבוע כי חברה מנהלת תהיה רשאית להמשיך ולנהל כספים אשר הופקדו לפי התקנות העיקריות לפני תחילתן של התקנות המוצעות. עוד מוצע כי תקרת סכומי ההפקדה המוצעת בתיקון לתקנה 2 לתקנות העיקריות תביא בחשבון את הכספים אשר הופקדו טרם כניסתן לתוקף של התקנות המוצעות.

יצוין כי בתקנות אלו מוצע לבטל את תקנה 2(4) לתקנות העיקריות, שמכוחה הוצא חוזר הממונה על שוק ההון לעניין "הפקדת כספים במעמד עצמאי לקופת גמל בניהול אישי", שתחילתו היתה ביום 1 ביולי 2015, ולהחליף את הוראות החוזר בהוראות תקנה 2(א)(5), אשר זהות בעיקרן להוראות החוזר האמור. בהתאם לכך, מוצע להחיל את הוראות תקנה 2(א)(5) על כספים שהופקדו בקופת גמל בניהול אישי מיום 1 ביולי 2015.

מאחר שהתקנות מותקנות, בין השאר, מכוח סעיפים 23, 32, 55 ו-57 לחוק, נדרש אישורה של ועדת הכספים של הכנסת לתקנות אלה.

מצורף נוסח מוצע לתקנות. אודה לקבלת אישור הוועדה לתקנות המוצעות.

בכבוד רב,

משה כחלון
שר האוצר

העתק:

גב' דורית סלינגר - הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, משרד האוצר
עו"ד אסי מסינג - היועץ המשפטי (כפועל), משרד האוצר

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(קופת גמל בניהול אישי)(תיקון), התשע"ו-2016

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 22, 23, 32, 33, 55, 57, ו-60 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005¹ (להלן – החוק), ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

תיקון תקנה 1 .1 בתקנה 1 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(קופת גמל בניהול אישי), התשע"ע-2009² (להלן – התקנות העיקריות) -

(1) במקום ההגדרה "אופציה" "אופציית מכר", "יחידה בקרן", "מדינת חוץ מאושרת", "נייר ערך סחיר", "פיקדון", "צדדים קשורים" ו"קרן חוץ" יבוא:

"אופציה", "אופציית רכש 001", "איגרת חוב", "בורסה", "בורסת חוץ", "חוזה עתידי", "חשיפה לנכס בסיס", "יחידה בקרן", "מדינת חוץ מאושרת", "מכירה בחסר", "נייר ערך סחיר", "פיקדון", "צדדים קשורים", "קרן חוץ" ו"שוק מוסדר" - כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012³;

(2) בהגדרת "מנהל תיקים", בסופה יבוא "לרבות מנהל תיקים זר";

(3) אחרי ההגדרה "מנהל תיקים" יבוא:

"מנהל תיקים זר" - יחיד או חברה שהם תושבי מדינת חוץ מאושרת המורשים לנהל תיקי השקעות לפי הדין החל באותה מדינה;

"סכום קצבה מזערי" - כהגדרתו בסעיף 23(ה) לחוק;

(4) במקום ההגדרה "קופת גמל בניהול אישי" יבוא:

"קופת גמל בניהול אישי" - למעט קרן פנסיה";

(5) אחרי ההגדרה "עלות מתואמת" יבוא:

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 889; התשע"ו, עמ' 14.
² ק"ת התש"ע, עמ' 54; התשע"ב, עמ' 1213.
³ ק"ת התשע"ב, עמ' 1190 ועמ' 1672.

”קצבת זקנה” - כהגדרתה בתקנות ההעברה;”;

(6) אחרי ההגדרה ”תקנון הבורסה” יבוא:

”תקנות ההעברה” – תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים
(קופות גמל)(העברת כספים בין קופות גמל), התשס”ח-2008⁴;”.

2. החלפת תקנה 2 במקום תקנה 2 לתקנות העיקריות יבוא:

”הכספים שניתן 2. (א) בקופת גמל בניהול אישי ניתן לנהל את
לנהל בקופת גמל הכספים כמפורט להלן:
בניהול אישי

(1) כספי קרן השתלמות בסכום שאינו
עולה על ארבע פעמים הסכום הקובע בכל
חשבונותיו של העמית בקרנות השתלמות;

(2) כספים שניתן למשוך אותם כדין לפי
תקנה 38(א)(2) או (6) לתקנות מס הכנסה;

(3) כספים של עמית שכיר שניתן למשוך
אותם כדין לפי תקנה 34(ב)(1) לתקנות מס
הכנסה;

(4) כספים שמושקעים ביחידות בקרן,
בקרן חוץ או בתעודת סל המחקה מדד
פומבי; לעניין זה, ”מדד פומבי” - מדד
שמפרסמת בורסה, בורסת חוץ, שוק
מוסדר, מערכת מידע אלקטרונית
”בלומברג” או מערכת מידע אלקטרונית
”רויטרס” ובלבד שהנכסים הכלולים במדד
כאמור נסחרים בבורסה, בבורסת חוץ או
בשוק מוסדר;

⁴ ק”ת התשס”ח עמי 626.

(5) כספים של עמית, ובלבד שמתקיים אחד מאלה:

(א) משולמת לעמית קצבת זקנה מקופת גמל לקצבה או פנסיה תקציבית, כהגדרתה בסעיף 23(ה) לחוק, ובלבד שסכום הקצבה או הפנסיה התקציבית שמשולם לו כאמור אינו פחות מסכום הקצבה המזערי;

(ב) כספים של עמית שמופקד לזכותו סכום בגובה הסכום הקובע, בקופת גמל לקצבה שאינה קופת גמל בניהול אישי ואינה קופת גמל מרכזית לקצבה או בקופת גמל בניהול אישי כאמור בפסקה (4);

(ג) כספים בחשבון חדש לפי סעיף 23(א)(א2) או (ב2) לחוק;

(ב) עמית רשאי להפקיד כספים כאמור בתקנת משנה (א)(4) ו- (5) בסכום כולל שאינו עולה על ארבע פעמים הסכום הקובע בכל חשבונותיו של העמית בקופות גמל בניהול אישי, בניכוי הסכומים שמופקדים לזכותו לפי תקנת משנה (א)(2) ו- (3).

(ג) בתקנה זו -

"כספים" - למעט כספים במרכיב הפיצויים שאינם באים במקום פיצויי פיטורים לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963⁵ שמעבידו של העמית לא אישר לו להפקידם בקופה;

⁵ ס"ח התשכ"ג, עמ' 136; התשע"ב, עמ' 177.

"מכפיל ההמרה להון" – כהגדרתו בסעיף
9א לפקודת מס הכנסה;

"הסכום הקובע" – סכום בגובה מכפלת כל
אלה:

(1) סכום הקצבה המזערי;

(2) מכפיל ההמרה להון;

(3) 1.2."

3. תיקון תקנה 4 בתקנה 4(3)(א) לתקנות העיקריות, בסופה יבוא "ואם היה מנהל תיקים זר - הוא מסכים שיחולו על פעולותיו לעמית בקופת הגמל ההוראות החלות על בעל רישיון מנהל תיקים באותה מדינה".

4. תיקון תקנה 5 בתקנה 5 לתקנות העיקריות -
(א) בתקנת משנה (א) -

(1) בפסקה (1), אחרי "בפיקדונות" יבוא "במוצרים מובנים,
במטבע חוץ";

(2) פסקאות (3) ו-(4) – יימחקו;

(3) אחרי פסקה (5) יבוא:

"(6) השקעת הכספים ברכישה או ביצירה של אופציות
שהן ניירות ערך סחירים תיעשה בתנאים אלה:

(א) שוויין המשוערך של כל האופציות שנרכשו,
למעט אופציית רכש 001, לא יעלה על 5 אחוזים
מהשווי המשוערך של נכסי קופת הגמל;

(ב) החשיפה לנכס הבסיס לא תחרוג מהמגבלות
החלות לפי תקנות אלה;

(7) השקעת הכספים ברכישה או ביצירה של חוזים
עתידיים שהם ניירות ערך סחירים תיעשה בתנאי
שהחשיפה לנכס הבסיס לא תחרוג מהמגבלות החלות לפי
תקנות אלה;

(8) שווי הבטוחות בשל עסקאות באופציות ובחוזים עתידיים כאמור בפסקאות (6) ו-(7) ובמכירות בחסר, לא יעלה, בכל עת, על 10 אחוזים מהשווי המשוער של נכסי קופת הגמל והוא יחושב לפי הוראות הבורסה, בורסת חוץ או שוק מוסדר, לפי העניין;

(9) השקעת הכספים בכל קופות גמל בניהול אישי שעמית משקיע בהן, לא תעלה על 5 אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד המוחזק על ידי קרנות חוץ."

(ב) בתקנת משנה (ג)(2) אחרי "ממגבלת ההשקעה" יבוא "שנוצרה בשל השקעה חדשה".

תיקון תקנה 7 .5 בתקנה 7(א) לתקנות העיקריות -

(1) בפסקה (2), בסופה יבוא "ובלבד שדמי השמירה או העמלה לא יעלו על דמי השמירה או העמלה הנגבים מקופות הגמל שאינן קופות גמל בניהול אישי, שבניהול החברה המנהלת";

(2) בפסקה (3), במקום "שמנהל הקרן" יבוא "שאם בחר העמית להשקיע את כספי קופת הגמל באמצעות מנהל תיקים, מנהל הקרן";

(3) בפסקה (5), המילים "על גבייתם של דמי הניהול כאמור ועל שיעורם החודשי המרבי יחולו הוראות תקנה 41ח(ב)(1) לתקנות מס הכנסה" - יימחקו.

(4) אחרי פסקה (5), יבוא:

"(6) הוצאה הנובעת מהשקעה בתעודת סל ובלבד שאם בחר העמית להשקיע את כספי קופת הגמל באמצעות מנהל תיקים, מנפיק התעודה אינו צד קשור לחברה המנהלת או למנהל התיקים";

החלפת תקנה 9 .6 בתקנה 9 לתקנות העיקריות, במקום "ואולם שוויו של פיקדון יחושב לפי עלות מתואמת" יבוא:

"ואולם -

(1) שווים של נכסי הקופה, למעט האמור בפסקאות (2) ו-(3), יחושב לפי שווי שוק;

(2) שווי של פיקדון יחושב לפי עלות מתואמת ;

(3) שווי של מוצר מובנה יחושב לפי ציטוט שיתקבל אחת לחודש לפחות מהמוסד הפיננסי האורז את המוצר המובנה או מהמנפיק של המוצר המובנה.".

7. תיקון תקנה 11 האמור בתקנה 11 לתקנות העיקריות יסומן (א), ואחריו יבוא :

"(ב) בחר עמית או חברה מנהלת של קופת הגמל שאינה קופת גמל בניהול אישי, לפי תקנת משנה (א)(1), (2) או (4), לפי העניין, כי העברת הכספים תבוצע במזומנים, יחל פרק הזמן לביצוע העברת הכספים כאמור בתקנה 5(א) לתקנות ההעברה ובתקנה 33(ב) לתקנות מס הכנסה, מבלי לגרוע מהוראות התקנות האמורות, ביום שבו סיים העמית בקופת הגמל בניהול אישי או מנהל התיקים מטעמו, להמיר את כל נכסי הקופה למזומנים.".

8. תחילה תחילתן של תקנות אלה 30 ימים מיום פרסומן (להלן-יום התחילה).

9. (א) תקנה 2(א)(1) ו- (ב) לתקנות העיקריות כנוסחן בתקנה 2 לתקנות אלו יחולו לגבי כספים שהופקדו בקופת גמל מיום התחילה, ואולם הסכום הכולל של כספים הרשומים על שמו של עמית בכל חשבונותיו בקרנות השתלמות שהן קופות גמל בניהול אישי לפי הוראות תקנה 2(א)(1) לתקנות העיקריות כנוסחן בתקנה 2 לתקנות אלה, לא יעלה על הסכום האמור בתקנה 2(א)(1) כאמור, בניכוי הסכומים שרשומים על שמו של העמית בחשבונותיו כאמור ושהופקדו לפי תקנה 2(1) לתקנות העיקריות כנוסחה ערב יום התחילה.

(ב) תקנה 2(א)(5) לתקנות העיקריות כנוסחה בתקנה 2 לתקנות אלה תחול לגבי כספים שהופקדו בקופת גמל בניהול אישי מיום י"ד בתמוז התשע"ה (1 ביולי 2015).

(ג) תקנה 2(3) לתקנות העיקריות כנוסחה ערב יום התחילה תחול לגבי כספים שהופקדו לפי התקנה האמורה לפני יום התחילה, ואולם הסכום הכולל של כספים הרשומים על שמו של עמית בכל חשבונותיו בקופות גמל בניהול אישי לפי תקנה 2(ב) לתקנות העיקריות כנוסחן בתקנה 2 לתקנות אלה, לא יעלה על הסכום האמור בתקנה 2(ב) לתקנות כאמור, בניכוי הסכומים שרשומים על שמו של העמית בחשבונותיו כאמור שהופקדו לפני יום התחילה, למעט סכומים שהופקדו לפני יום התחילה לפי תקנה 2(1) לתקנות העיקריות, כנוסחה ערב יום התחילה.

ב _____ התשע"ו

(ב _____ 2016)

(חמ 3-3728)

משה כחלון
שר האוצר